

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště strojírenské, Třemošnice, Sportovní 322

Sportovní 322, 538 43 Třemošnice

Identifikátor školy: 600 011 941

Termín konání komplexní inspekce: 11., 13. - 26. březen, 11. duben 2002

Čj.	101 009/02-3405
Signatura	kj1hv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Historie Středního odborného učiliště strojírenského, Třemošnice, Sportovní 322 (dále jen škola) začíná 1. září 1951, kdy vzniklo jako středisko pracujícího dorostu při národním podniku Kovolis Hedvikov. V této době působilo v prostorách starého závodu v Dolních Bučicích. Výchovně vzdělávací proces se neustále zkvalitňoval a současně rostly požadavky na materiální zázemí a vybavení. K vyřešení těchto požadavků došlo výstavbou moderního komplexního areálu v Třemošnici, který byl dán do užívání k 1. září 1973 a jehož součástí jsou objekty teoretické výuky, dílen, domova mládeže, školní jídelny a tělocvičny.

Škola je významným vzdělávacím zařízením na rozmezí okresů Chrudim, Pardubice, Havlíčkův Brod a Kutná hora s přímou spádovostí ročně pro cca 450 žáků vycházejících ze základních škol.

V současné době je škola příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Pardubický kraj. Majetek je ve vlastnictví zřizovatele a škole je předán do správy k zajištění hlavního účelu, k němuž byla zřízena, tj. k poskytování vzdělávání a výchovy žáků. Škola sdružuje střední odborné učiliště strojírenské s kapacitou 300 žáků, domov mládeže s kapacitou 80 lůžek a školní jídelnu s kapacitou 300 jídel, která je mimo provoz a škola k celodennímu stravování využívá školní jídelnu v těsné blízkosti areálu, kterou provozuje soukromá firma.

Vzdělávací program stanovuje Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy čj. 30 624/2000-21 ze dne 30. listopadu 2000 a je směřován na výuku studijních a učebních oborů z oblasti strojírenství, zpracování dřeva a ekonomiky a obchodu.

V současné době jsou vyučovány následující obory:

Učební/studijní obor (kód a název)	Ročník	Počet žáků
23-45-L/002 Mechanik seřizovač - obráběcí stroje a linky (studium denní, délka studia 4 roky)	2.	19
	3.	20
	4.	13
23-51-H/001 Zámečnick (studium denní, délka studia 3 roky)	1.	8
	2.	8
23-51-H/003 Strojní mechanik - stroje a zařízení (studium denní, délka studia 3 roky)	3.	8
23-56-H/002 Obráběč kovů - univerzální obrábění (studium denní, délka studia 3 roky)	3.	4
33-56-H/002 Truhlář - výroba nábytku (studium denní, délka studia 3 roky)	1.	12
	2.	8
	3.	11
63-42-L/502 Technickohospodářské a správní činnosti (studium denní, délka studia 2 roky)	1.	24
	2.	21
63-51-H/002 Technickoadministrativní pracovník (studium denní, délka studia 3 roky)	1.	19
	2.	22
	3.	17
64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb (studium denní, délka studia 2 roky)	1.	5
	2.	9
Celkový počet žáků		228

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem komplexní inspekce bylo, s ohledem na předcházející výsledky inspekční činnosti a na změny ve vzdělávacím programu školy, zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, v následujících oblastech:

- odborná výuka oborů se strojírenským a dřevozpracujícím zaměřením,
- výuka matematiky, fyziky a výpočetní techniky,
- výchovně vzdělávací činnost domova mládeže,
- podmínky vzdělávání,
- efektivnost využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům,
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika a fyzika

Oba předměty patří v učebních a studijních oborech do kategorie povinných vyučovacích předmětů. Ve studijních oborech představují navíc volitelné předměty ústní maturitní zkoušky. Hodinové dotace pro výuku jsou v souladu s dovolenými úpravami celostátně schválených učebních plánů.

Učební osnovy matematiky a fyziky jsou rozpracovány do tematických plánů, které jsou schválené vedením školy. Kontrolou výše uvedené dokumentace a zápisů v třídních knihách nebyly zjištěny pro kontrolovaný školní rok žádné odchylky.

Ve školním roce 2001/2002 se ve všech oborech vyučuje celkem 25 týdenních hodin matematiky. Výuku zajišťují 2 vyučující, z nichž jeden splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, druhý (týdenní úvazek 15 hodin), který ve škole pracuje na základě pracovní smlouvy na dobu určitou, však pro výuku předmětu tyto podmínky ve smyslu platných právních předpisů nesplňuje. K výše uvedenému zajištění výuky muselo vedení školy přistoupit od října 2001 s ohledem na náhlé personální změny v úseku teoretického vyučování. Počet týdenních vyučovacích hodin předmětu fyzika činí 8 hodin, které vyučují 2 učitelé, jeden s odbornou a pedagogickou způsobilostí dle platných předpisů a druhý (týdenní úvazek 4 hodiny) pouze s pedagogickou způsobilostí. V průběhu komplexní inspekce byly navštíveny vyučovací jednotky u všech vyučujících. Kvalita sledované výuky byla ovlivněna jejich pedagogickými zkušenostmi, přístupem k vyučovacímu procesu i k žákům, ale také délkou jejich pedagogické praxe.

Výuka obou hospitovaných předmětů probíhá v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Materiální vybavení pro sledované předměty je typické pro většinu škol podobného typu. Je tvořeno učebními pomůckami staršího data, které jsou zvláště ve vyučovacích hodinách fyziky nesystematicky používány. Příčinu jejich sporadického využití představují hlavně nízké hodinové dotace pro výuku, omezené prostorové podmínky ve škole a skutečnost, že v rozvrhu hodin teoretického vyučování převažují mezi jednotlivými hodinami přestávky v délce 5 minut. Učitelé i žáci používají ve vyučovacích hodinách starší učebnice (např. ve fyzice učebnice s roky vydání 1972, 1984), které jsou žákům půjčovány z knižního fondu až po zaplacení ředitelem stanovené finanční částky.

Cíl vyučovací jednotky byl stanoven ve všech navštívených hodinách matematiky. Převážná část vyučovacích hodin měla obvyklou stavbu, tj. prověřování vědomostí žáků formou ústního zkoušení, frontální opakování předchozího učiva, výklad nové učební látky, procvičení nového učiva na příkladech, zadání domácího úkolu a v některých případech i závěrečné shrnutí na konci vyučovací hodiny. Ve sledovaných hodinách matematiky u učebních oborů bylo pracovní tempo pomalejší, v průběhu ústního zkoušení byly požadavky vyučujícího na znalosti žáků minimální. Výklad nového učiva byl prováděn pouze v jedné hospitované hodině, přesně podle používané učebnice a byl doprovázen průběžným diktováním poznámek do sešitů (žáci ale měli v hodině učebnice k dispozici), které byly v některých případech nepřesně formulované. V dalších hodinách, ve kterých bylo prováděno procvičování učební látky před vypracováním kontrolních prací, byla zjevná přílišná snaha učitele o korigování správného postupu při řešení příkladů. Chybělo samostatné zpracování úlohy žákem a následný rozbor řešení s analýzou chybných kroků. Ve všech sledovaných hodinách se, přes veškerou snahu vyučujícího, negativně projevila absence jakékoliv pedagogické praxe a skutečnost, že předchozí absolvované studium na vysoké škole nebylo zaměřeno na výuku matematiky ve středních školách. Průběh hodin v návstavném studiu měl odpovídající pracovní tempo. Před vlastní výkladovou částí byl proveden rozbor písemné kontrolní práce s analýzou nejčastějších chyb. Výklad nového učiva byl uveden obsírným motivačním úvodem, který byl sestaven s ohledem na dosavadní životní zkušenosti žáků a byl orientován na jejich odborné zaměření. Nová učební látka byla vyložena formou dialogu pedagoga se žáky, nové poznatky byly uvedeny přehledně na tabuli.

Hospitované hodiny fyziky ve třídách učebních oborů byly vedeny pedagogem bez odborné způsobilosti, který předmět vyučuje první školní rok (uvedené skutečnosti ale negativně neovlivnily průběh vyučovacích hodin). Vyučovací jednotky byly předem dobře promyšlené po stránce obsahové i metodické. Nové učivo bylo vyloženo srozumitelně a jeho výklad byl založen na řadě praktických aplikací a opíral se o současné zkušenosti žáků. V jednom případě bylo vhodným způsobem využito skutečnosti, že žáci učebních oborů spíše inklinují k praktickým činnostem a do části vyučovací hodiny byla začleněna skupinová výuka s praktickým zaměřením. Sledovaná hodina fyziky ve 3. ročníku studijního oboru byla orientovaná na řešení fyzikálních příkladů se záměrem procvičit a zopakovat učivo předchozích vyučovacích hodin. Znalosti žáků z fyziky i jejich početní dovednosti při úpravách fyzikálních vztahů byly minimální, pracovní tempo neodpovídalo standardnímu průběhu vyučovací hodiny ve studijních oborech středních odborných škol. V hospitované hodině ve 4. ročníku studijního oboru probíhala příprava žáků k maturitní zkoušce, která spočívala v řešení fyzikálních úloh z různých tematických celků učiva středoškolské fyziky. S ohledem na blížící se termín maturitních zkoušek nebyla forma přípravy žáků vhodně zvolena. V průběhu sledované hodiny žáci prokazovali závažné neznalosti v učivu fyziky, jejich početní dovednosti byly rovněž minimální a neodpovídaly úrovni znalostí potřebných k úspěšnému složení maturitní zkoušky.

Ověřování žákovských znalostí bylo v průběhu inspekce prováděno ústním zkoušením a v jednom případě také zpracováním krátké kontrolní práce. Při ústním zkoušení odpovídala klasifikace žáků jejich výkonům, avšak požadavky na jejich znalosti byly minimální, hlavně v matematice u tříd učebních oborů.

Ve všech hodinách byl patrný kultivovaný a přátelský projev vyučujících. Vyjadřovací schopnosti žáků u všech učebních, ale i u sledovaného studijního oboru byly na nízké úrovni. Vystupování a chování žáků bylo v průběhu vyučování i o přestávkách přirozené, bez kázeňských problémů.

Na základě provedených hospitací, posouzení podmínek výuky a výše uvedených skutečností má celkově výuka matematiky a fyziky průměrnou úroveň.

Předměty zaměřené na výuku ovládání výpočetní techniky (výpočetní technika, práce s počítačem)

Předměty jsou vyučovány v jednotlivých ročnících studijních a učebních oborů jako povinné v časových hodinových dotacích odpovídajících schváleným učebním plánům. Dále je výpočetní technika s výukou AutoCADu vyučována jako předmět nepovinný ve studijním oboru Mechanik seřizovač. Rozpracování učebních osnov je provedeno v tematických plánech. Učební osnovy jsou aktualizovány dle současného vývoje a trendů v oblasti výpočetní techniky a nebylo zjištěno jejich neplnění. Náročnost výuky odpovídá významu vyučovaného oboru, výuka je vedena od zvládnutí základních pojmů, až po složitější činnosti s uživatelskými aplikacemi. Žáci mají přístup k Internetu.

Předměty z oblasti výpočetní techniky vyučují 2 pedagogové, z nichž pouze jeden je alespoň pedagogicky způsobilý dle platných předpisů. Přes neúplnost naplnění kvalifikačních požadavků nebyly zjištěny odborné nedostatky ve vedení výuky. Vyučující mají viditelný zájem o průběžnou aktualizaci znalostí a dovedností, avšak k naplnění těchto cílů dochází především samostudiem.

Hospitovaná výuka byla vedena v učebně menších rozměru s 16 počítačovými stanicemi (1x Celeron 1,4 GHz, 3x Celeron 400 MHz, 11x Pentium 75 - 166 MHz, 1x 486DX 120 MHz). Škola mimo této učebny disponuje ještě menší učebnou s 9 počítačovými stanicemi (6x 486DX 40 - 66 MHz, 2x 386SX, 1x Pentium 90 MHz), kde je rovněž realizována část výuky s menší náročností na hardwareové vybavení. Mezi základní využívaný software patří např. operační systémy Windows 95 - 2000, Office 97, AutoCad LT 97 CZ. Počítačové stanice jsou propojeny v síti, k dispozici jsou rovněž tiskárny a scanner. Připojení k Internetu je zajištěno pevnou linkou. V učebně není stabilně umístěna didaktická technika (např. zpětný projektor, dataprojektor). Prostředí bylo na běžné úrovni s uspořádáním monitorů v řadách za sebou, počet stanic však ne ve všech případech umožňoval individuální práci žáků, žáci tak byli nuceni pracovat ve dvojicích.

V rozvrhu hodin jsou vyučovací hodiny předmětů uspořádány ve dvouhodinových blocích. Stavba vyučovacích jednotek, použité formy a metody byly v hospitovaných jednotkách obdobné. Po zahájení vyučovacích hodin, vytyčení cílů, motivování žáků, následoval obvykle postupný výklad s názorností na tabuli, či s praktickým předvedením, prostřídáný s procvičováním. Výuka byla vedena v tempu přiměřeném věku a možnostem žáků. Předávané pokyny byly jednoznačné a srozumitelné. Pedagog však byl v pohybu limitován menšími rozměry učebny a aktuálním počtem žáků. Výjimečně byly identifikovány drobné nedostatky v metodice výuky (např. výklad pouze ke skupině žáků bez významu pro ostatní žáky). Výuka byla bez využití didaktické techniky. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat získané znalosti a dovednosti. V průběhu řešení zadaných úloh vyučující sledovali činnost jednotlivých žáků a individuálně jim poskytovali pomoc.

Při činnosti s počítači byl zřejmý aktivní přístup většiny žáků. Aktivitu významně ovlivnilo zaměření výkladu na praktické využití předávaných poznatků. Informace o znalostech žáků jsou získávány především praktickým předvedením na počítačích. V hospitovaných hodinách byly převážně prokázány samostatnost a dobré znalosti žáků.

Vystupování a chování žáků bylo obvykle slušné, přirozené, bez nedostatků. Vlastní projev pedagogů byl kultivovaný.

Výuka této skupiny předmětů je na běžné úrovni - průměrná.

Odborné předměty oboru 33-56-H/002 Truhlář - výroba nábytku

Učební obor je ve škole vyučován pouze tři roky, což je krátká doba, aby se zde již vytvořily potřebné a ověřené podmínky a získaly zkušenosti pro naplnění všech cílů výuky daného oboru.

Teoretické předměty (technologie, odborné kreslení, výrobní zařízení, materiály)

Učební plány se hodinovou dotací shodují se schválenými učebními dokumenty a obsahují dílčí úpravy v rámci povolených tolerancí. Učební osnovy předmětů jsou rozpracovány do rámcových tematických plánů, které jsou operativně upravovány. Vyučující se viditelně snažil naplnit výchovně – vzdělávací cíle, ale přesto se ve výuce projevila řada nedostatků, které negativně ovlivnily kvalitu výuky.

Veškeré odborné předměty, které jsou povinné, zajišťuje pouze jeden vyučující, odborník z praxe, který však nemá potřebnou pedagogickou a odbornou způsobilost ve smyslu platných předpisů a jeho zastupitelnost v případě jeho nepřítomnosti není jiným pedagogem školy fundovaně zajištěna.

Vedle problémů v personální oblasti jsou zřejmé nedostatky v materiálním zabezpečení výuky. Vyučující má pro vlastní potřebu přípravy a výuky v jednotlivých předmětech pouze jednu odbornou učebnici. Žáci k dispozici učebnice nemají, stejně tak ani možnost zapůjčení doplňkové odborné literatury nebo odborných časopisů. Chybí zde učební pomůcky, které by umožnily vytvořit názornou, poutavou a přitažlivou vyučovací hodinu pro žáky i učitele. Každá z tříd má svoji kmenovou učebnu. Učebny jsou strohé, nepodnětné, bez jakéhokoliv estetického a odborného vlivu na žáky.

Výuka spočívá pouze ve verbálních projevech a schopnostech vyučujícího s naprosto minimálním využíváním tabule nebo didaktických pomůcek. Po obsahové a časové stránce je organizace hodin poznamenána malou pedagogickou zkušeností vyučujícího. Informace jsou žákům diktovány, obvykle bez názorného zobrazení. U řady shlednutých poznámkových sešitů, které jsou mnohdy jediným a neúplným zdrojem informací pro přípravu na závěrečné zkoušky, je patrná „mnohaúčelovost“ pro několik předmětů. U sešitů z odborného kreslení převládají pouze zobrazení bez nutného textového doprovodu, obrázky pouze překreslované s neúplným značením dle zásad odborného kreslení. Žáci kreslí pouze do čtverečkových sešitů, samostatné jednoduché výkresy na kreslicí papír neprovádějí, i když v praxi budou postaveni před problém zhotovit jednoduchý výkres nebo skicu pro potřebu řemeslné výroby. Vyučující používá příkladů z praxe a exkurzí, což hodiny bez jiné názornosti alespoň dílčím způsobem ztraktivňuje.

Aktivní spolupráce učitele a žáka byla zjevná jen v několika hodinách, kdy proběhlo frontální prověřování vědomostí žáků. Přístup žáků byl individuálně rozdílný, stejně jako interpretované poznatky. Pozitivně lze hodnotit hodinu technologie třetího ročníku, kdy byla vytvořena v rámci tvorby technologického postupu tvůrčí atmosféra ve třídě a podmínky pro individuální komunikační kontakt učitele a žáka a možnost vzájemné konzultace i konfrontace názorů a poznatků. I zde však byla rozdílná úroveň vědomostí žáků a opět zjevná stopa nedostatku názornosti, která podporuje paměťovou a logickou interpretaci a aplikaci učiva.

Komunikace vyučujícího s žáky byla vždy založena na slušnosti a upřímné snaze vyučujícího podat maximální výkon.

Na základě hodnocení provedených hospitací a podmínek výuky je výuka teoretických odborných předmětů pouze vyhovující.

Odborný výcvik

Odborný výcvik je uskutečňován jednak v prostorách školy (1. a 2. ročník), jednak v podmínkách a prostorách soukromých firem (3. ročník). Počet žáků v ročnících odpovídá vždy jedné výchovně – vzdělávací skupině.

Personálně je odborný výcvik 1. a 2. ročníku zajištěn jedním odborně zdatným mistrem odborné výchovy (dále je MOV), avšak dle platných předpisů bez odborné a pedagogické způsobilosti. Stejně jako u odborného učitele zde není zajištěna jeho zastupitelnost v případě nepřítomnosti. S tím souvisí i jeho problematický podíl na odborné kontrole žáků třetích ročníků na smluvních pracovištích u firem.

Mistr odborné výchovy prokazatelně spolupracuje s odborným učitelem, ve sledovaném období probíhaly konzultace k přípravě písemné a praktické části závěrečných zkoušek.

1. a 2. ročník

První a druhý ročník vykonávají odborný výcvik v prostorově omezených podmínkách ruční a strojní dílny v areálu školy. Pozitivem je vybavení novými dřevoobráběcími stroji s potřebnými a dostatečnými parametry. Vybavení odpovídá základním pracím při zpracování masívu.

Tematické plány rámcově rozpracovávají učební osnovy. Stejně jako ve vlastní pracovní činnosti se zde projevuje velmi omezené plánování a provádění náročnějších kontrolních prací ve spojitosti s jinými materiály než je dřevo (dýha, široký sortiment konstrukčních desek atd.).

První ročník prováděl dle skici na tabuli zhotovení jednoduchého výrobku – krabičky z masívu a dřevovláknité desky. S ohledem na 3. čtvrtletí nebyla kontrolní práce příliš náročná. Kvalita zhotovení byla značně rozdílná.

Žáci provádějí práci pod soustavným dozorem mistra odborné výchovy. Pracují s nářadím, na které finančně přispívají a které po ukončení učebního poměru přechází do jejich vlastnictví. Evidence žáků a výuky je vedena v předepsané dokumentaci.

Ve druhém ročníku jsou aplikovány požadavky osnov na zakázkách, na kterých se dílčím způsobem (u jednoduchých výrobků) podílejí i žáci prvních ročníků. Je zde opět zřejmé malé zastoupení jiných materiálů mimo dřeva a absence systému kontrolních prací s postupně se zvyšující náročností, na kterých by žáci prokazovali zvládnutí jednotlivých témat výuky. Pozitivem je však již výše zmíněný kontakt se skutečnými zakázkami, zvláště pak v druhém pololetí školního roku.

3. ročník

Žáci 3. ročníku vykonávají odborný výcvik u jednotlivých firem na základě písemně uzavřené smlouvy. Součástí smlouvy je tematický a koordinační plán a hlavní povinnosti instruktora pro vedení výuky žáků 3. ročníku.

Kontrola byla provedena u firmy se zaměřením na různorodou truhlářskou výrobu. Žáci zde pracují spolu s ostatními zaměstnanci na zhotovení výrobků, ale v omezeném rozsahu samostatnosti, kterou limituje včasnost a požadovaná kvalita realizovaných zakázek. Tato výuka, přes svoji přednost kontaktu s praxí, přináší i řadu úskalí. Zejména s ohledem na širokou rozličnost zaměření jednotlivých firem (pila, výroba stylového nábytku aj.), není zaručeno uskutečnění jednotně cílené výuky. Problematická je rovněž soustavná a trvalá kontrola ze strany školy.

Celkově je výuka odborného výcviku učebního oboru Truhlář - výroba nábytku průměrné úrovně.

Odborné předměty oborů 23-45-L/002 Mechanik seřizovač - obráběcí stroje a linky, 23-51-H/001 Zámečnick, 23-51-H/003 Strojní mechanik - stroje a zařízení, 23-56-H/002 Obráběč kovů - univerzální obrábění

Teoretické předměty (technologie, technické kreslení, základy automatizace, strojnictví, stroje a zařízení, strojírenská technologie, základy strojnictví, automatizace obráběcích strojů)

Posuzované předměty, mimo technického kreslení ve 4. ročníku v oboru Mechanik seřizovač, kde je tento předmět vyučován jako předmět nepovinný, jsou povinné a jejich obsah je v učebních oborech součástí závěrečné zkoušky, ve studijním oboru součástí maturitní zkoušky. Jsou vyučovány v časových dotacích odpovídajících schváleným učebním plánům, popř. s úpravami týdenních hodinových dotací v rámci povolených tolerancí. Učební osnovy jsou vyučujícími rozpracovány v tematických plánech. Výukové cíle jsou orientovány k praktickému využití, učivo je aktualizováno dle nejnovějších poznatků, výuka je během studia kontinuální. Ve výuce se kladně projevila bezprostřední i perspektivní příprava vyučujících na výuku.

Výuku těchto předmětů zajišťují 4 učitelé, kteří převážně disponují dlouholetou pedagogickou a odbornou praxí, což se pozitivně odráží především v odbornosti výuky. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle platných předpisů však splňuje pouze jediný pedagog.

Materiálně technické zázemí je s ohledem na hodnocené obory, které patří k původnímu zaměření školy, a na těsnou souvislost teoretického vyučování s prostory praktické výuky, odkud je možné čerpat další názorné učební pomůcky, v souladu se základními požadavky výuky. Vyučující mají k dispozici didaktickou techniku a názorné učební pomůcky, např. některé strojní součásti, nástroje, nářadí, ale také průsvitky pro zpětný projektor, prospekty apod. Žáci jsou částečně vybaveni staršími učebnicemi.

Psychohygienické zásady (např. větrání, délka výkladu) jsou dodržovány. V rámci hospitační činnosti výuka probíhala převážně v učebnách s běžným vybavením, podobně jako u oboru Truhlář bez většího estetického a odborného vlivu na žáky.

V rozvrhu hodin jsou vyučovací jednotky většinou rovnoměrně rozvrženy po samostatných hodinách nebo ve dvouhodinových blocích. Vyučovací hodiny byly svým uspořádáním u všech vyučujících obdobné, ale svým průběhem odlišné dle osobnosti pedagoga. Po nezbytných formalitách v úvodu a seznámení žáků s cíli hodin, následovalo frontální opakování se snahou zapojit většinu žáků, dále výklad střídáný se zápisem poznámek do sešitů a v závěrech hodin zadání domácích úkolů, popř. opakování nebo shrnutí probraného učiva. Výklad byl obvykle provázen velmi dobrým grafickým znázorněním na tabuli, běžně byla využívána didaktická technika a názorné učební pomůcky. Náročnost výuky, výběr a množství informací odpovídaly významu oboru. Zápis poznámek do sešitů byl pedagogy částečně diktován. V předávání informací byly zřejmé mezipředmětové vazby, hlavně ve vztahu k odbornému výcviku. Žáci byli vedeni k samostatnosti a logickému myšlení. V rámci hospitační činnosti nebyly zjištěny nedostatky v odbornosti.

Především v úvodních pasážích, ale i v průběhu výkladů nebyl podceňován motivační faktor. Významným motivačním prvkem pro žáky byla trvale zdůrazňovaná souvislost předávaných informací s praktickým využitím. Při prověřování zvládnutí učiva v rámci frontálního opakování směřovaly kladené otázky jak do oblastí pamětného zvládnutí učiva, tak rovněž na pochopení vztahů a souvislostí. Prokazované znalosti žáků v průběhu hospitací byly různé kvalitativní úrovně.

Projev pedagogů byl přehledný, ve vztahu k žákům přátelský, ale vzájemně odlišný. Vystupování a chování žáků bylo přirozené, bez vážných kázeňských problémů,

v hospitovaných hodinách převažovaly klidné chování a pozornost žáků. Pouze v některých hodinách byli žáci důsledně vedeni k vlastnímu projevu a širší komunikaci.

Výuka výše uvedených odborných předmětů je v souhrnu velmi dobrá.

Odborný výcvik

Odborný výcvik byl hospitován v prostorách školy i na smluvně zajištěných provozních pracovištích organizací DAKO CZ, a. s. Třemošnice a Kovolis, a. s. Hedvikov.

Plánování a příprava výuky odborného výcviku odpovídají v časových dotacích a v obsahu učiva schváleným učebním dokumentům. Učební osnovy jednotlivých oborů má škola rozpracovány do tematických plánů. Mistři odborného výcviku byli na výuku po stránce materiálně - technické i odborné dobře připraveni, jejich osobní přípravy jsou obvykle písemně zpracované v různorodé kvalitě.

Odborný výcvik zabezpečovalo 5 MOV, z nichž čtyři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu platných předpisů a vrchní mistr odborné výchovy, který se mimo organizační činnosti podílí částečně i na výuce a rovněž splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Úsek praktického vyučování je řízen odborně a pedagogicky způsobilým zástupcem ředitele pro praktické vyučování.

Odborný výcvik je realizován jednak v prostorách školy (zde jsou pracoviště ručního zpracování a strojního obrábění) a také na provozních pracovištích místních firem, s nimiž má škola uzavřeny smlouvy o zajištění odborného výcviku žáků. Procvičování učiva zde probíhá pod vedením jmenovaných instruktorů. Pravidelnou kontrolou individuálních pracovišť je pověřen jeden z MOV. Celková kapacita školních dílen představuje po 12 pracovních místech v dílně soustružnické, frézařské, zámečnické, klempířské a 24 míst pro práce nástrojařské. Celková kapacita 84 míst není vzhledem k absenci oborů Klempír a Nástrojař plně využívána. Prostorové podmínky pro realizaci odborného výcviku jsou na všech pracovištích kontrolovaných oborů na velmi dobré úrovni. Uspořádání hlavní dílenské haly, vzhledem k rozmístění strojů a specializovaných pracovišť, má polyfunkční charakter, většina pracovišť však není opticky ani akusticky oddělena. Tato skutečnost zhoršuje psychohygienické podmínky a komunikační možnosti mezi žáky a MOV. Zlepšené psychohygienické podmínky má oddělené pracoviště CNC strojů. Materiálně technické zázemí tohoto pracoviště představují výukové CNC stroje: soustruhy SUF 16 (3ks) a frézky FC16 (2ks), které jsou po adaptaci na řízení přes PC 486 a obráběcí centrum TCFM 100 (rok výroby 1988). Pro simulaci obrábění se používají dvě počítačové stanice s procesorem 486 a programem Eltek-WOP a jeden počítač s programem Auto Cad 14-97LT. Strojní vybavení dílen je většinou staršího data výroby, dle možností však dobře udržované. Pro výuku jsou k dispozici strojnické tabulky, normy, odborné učebnice a texty. Škola má dobře vybavenou výdejnu nástrojů a nářadím. Počty žáků v učebních skupinách odpovídají příslušným právním předpisům. Některé skupiny jsou oborově heterogenní (učební skupiny nižších ročníků jsou pro výuku společných témat složené ze žáků oborů Obráběč kovů a Mechanik seřizovač). Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek v průběhu vyučovacích dnů odborného výcviku odpovídá ustanovením příslušných právních předpisů. Na provozních pracovištích firem, kde probíhá individuální výuka oboru Mechanik seřizovač pod vedením instruktorů, jsou žáci v kontaktu se současnou nejvyspělejší technikou v oblasti automatizovaného obrábění (obráběcí centra, jednoúčelové, speciální CNC stroje).

Žáci jsou školeni o bezpečnosti práce a seznamováni s pracovními riziky. O vstupním školení je veden prokazatelný záznam. Následná dílčí školení podle specializace a prováděné činnosti jsou žákům zaznamenávána do „Zápisníku bezpečnosti práce“. Na všech kontrolovaných pracovištích byli žáci vybaveni odpovídajícími pracovními oděvy a obuví.

Způsob výuky po úvodních formalitách (kontrola docházky, náradí, pracovních oděvů) spočíval v krátkém zopakování učiva a zadání praktického úkolu. Vyučující volili přiměřené tempo výkladu, racionálně byl zvolen i menší rozsah učiva, ale s podrobným výkladem a vyčerpávajícími informacemi. Kvalita vzdělávání, výchovného působení a osobní projev jednotlivých MOV byly značně rozdílné, u některých bylo příkladné vedení výuky po metodické i odborné stránce. Žáci druhých a třetích ročníků pracovali postupně na několika úlohách odpovídajících přeřazovacímu plánu v denících evidence odborného výcviku (soustružnické a zámečnické práce na zakázkách, cvičné práce). Žáci pracovali samostatně a s individuálním nasazením. Pracovní činnost žáků a její výsledky byly v závěru vyučovacích jednotek pravidelně vyhodnocovány.

Bezprostřední slovní hodnocení výsledků práce žáků na pracovišti vede ke schopnosti sebehodnocení a k odpovědnosti za kvalitu odvedené práce. Součástí hodnotícího systému jsou souborné práce zahrnuté do tematických plánů a plánů cvičných prací na školní rok 2001/2002. O hodnocení žáků v předmětu odborný výcvik jsou vedeny pravidelné záznamy v denících evidence odborného výcviku a žákovských knížkách. Motivačními prvky jsou odborná řemeslná fundovanost mistrů odborné výchovy a jejich neformální a kamarádský přístup při jednání se žáky. Odměňování za produktivní práci má motivační účinek převážně u žáků umístěvaných na smluvních pracovištích firem. U ostatních žáků je uplatňován v omezené míře a závisí na rozsahu zakázek zařazených do produktivních činností (viz „Další významná zjištění“).

Komunikace mezi žáky a MOV je utvářena na základě vzájemného respektu a uznání. Dohodnutá pravidla jednání jsou známá a jsou oboustranně respektována. Při řešení zadaných úkolů jsou žáci vedeni k samostatnosti, podle potřeby využívají možnosti zeptat se na další pracovní postup nebo řešení. Učí se tak i formám přímé komunikace jak s nadřízeným, tak i mezi sebou navzájem. Většina žáků projevovala k praktické činnosti velice pozitivní vztah. Negativní prvky v chování žáků nebyly v průběhu inspekce zjištěny.

Výuka odborného výcviku ve sledovaných strojírenských oborech je velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě hodnocení výše uvedených hospitovaných předmětů, posouzením materiálně technického zázemí pro výuku a kontrolou pedagogické dokumentace bylo zjištěno, že kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech je průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V této kapitole jsou hodnoceny vytvořené podmínky vzdělávání v globálním kontextu činnosti školy s akcentem na naplnění § 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Ředitel má koncepční představu o další činnosti školy vycházející z analýzy podmínek školy a poptávky trhu práce s prioritním cílem zachování vzdělávacího zařízení v tomto regionu.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Schválené učební plány a učební osnovy školy jsou mimo 2. ročníku nástavbového studijního oboru 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb, kde je překročena maximální týdenní hodinová dotace vyučovacích hodin o 1 hodinu navýšením dotace předmětů maturitní zkoušky, plněny. Jednotlivé učební osnovy jsou rozpracovány v tematických plánech různé kvalitativní úrovně.

Žákům je umožněna volba předmětů pouze v rámci cizích jazyků, v různých oborech a ročnicích škola nabízí nepovinné předměty (2. ročník Zámečník cizí jazyk, 3. ročník Technickoadministrativní pracovník konverzace v cizím jazyce, 3. ročník Mechanik seřizovač výpočetní technika a ve 4. ročníku technické kreslení, 1. ročník Podnikání v oborech ... daně, statistika). Výuka některých předmětů je realizována po skupinách, jedná se především o cizí jazyky, v některých oborech výpočetní technika a technologie.

Organizace vyučování je, mimo dřívějšího zahájení teoretického vyučování (v rozvrhu vyučovacích hodin bylo 6 případů začátku teoretického vyučování v 6:10 hod., v průběhu inspekce bylo odstraněno), v souladu s platnými předpisy.

Jak již bylo výše uvedeno, žákům jsou poskytovány po zaplacení ředitelem stanovené finanční částky starší učebnice z knižního fondu.

Organizace řízení školy vychází z organizačního řádu a dalších navazujících organizačních norem. Přílohami organizačního řádu jsou funkční schémata školy. Dle jednotlivých funkcí jsou zpracovány pracovní náplně zaměstnanců. Organizační řád i další vnitroorganizační normy (např. směrnice pro vyplácení odměn žákům za produktivní činnost) nejsou důsledně aktualizovány s probíhajícími změnami (např. změna zřizovatele). Stávající organizační struktura je funkční, není však obsazena funkce vedoucího vychovatele. K velmi obsahově náročným funkcím patří především funkce zástupce ředitele pro praktické vyučování, jemuž jsou podřízeni nejen pracovníci zajišťující odborný výcvik, ale také technická příprava a ekonomický úsek. Navíc tento pracovník vyučuje ještě 7 týdenních vyučovacích hodin v teoretickém vyučování.

Ředitel školy využívá v řízení své poradní orgány (pedagogická rada, porada vedení, výchovný poradce, protidrogový koordinátor, metodickopředmětové komise). Z jednání s významnými závěry jsou k dispozici písemné záznamy. Zásadní rozhodnutí ředitele školy jsou jednoznačná a konkrétní. Rada školy zřízena není.

Základním dokumentem ve směru k žákům školy je Vnitřní řád školy, jehož součástí jsou řady teoretického vyučování, odborného výcviku, výchovy mimo vyučování, domova mládeže a všeobecné zásady bezpečnosti práce. Řád zcela podrobně vymezuje povinnosti a práva žáků, ale rovněž, jako u organizačního řádu, je nezbytná jeho aktualizace.

Přístup k potřebným informacím je zaměstnancům i žákům zabezpečen (např. dokumentem „Školní rok 2001/2002“, nástěnnými tabulemi, poradní činností, osobním kontaktem). Tok informací odpovídá organizačnímu uspořádání. Povinná dokumentace školy je vedena. Osobní údaje o zaměstnancích a žácích jsou zajištěny před zneužitím. Škola pravidelně poskytuje informace zákonným zástupcům žáků (např. na schůzkách se zákonnými zástupci žáků, dopisy, operativně telefonicky). Informovanost veřejnosti je zajištěna (např. na přehlídkách škol, na www stránkách, výroční zprávou o činnosti školy).

Výroční zpráva o činnosti školy však neobsahuje všechny náležitosti dle § 17e zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, nejsou uvedeny údaje o výsledcích inspekce provedené Českou školní inspekcí.

Operativní řízení je funkční, vychází z kontrolních zjištění a podnětů od zaměstnanců a jiných subjektů.

V oblasti pedagogické a odborné způsobilosti pedagogů nedošlo při srovnání s výsledky předchozí inspekční činnosti k významným posunům. V rámci možností školy (finanční, organizační) jsou vytvářeny podmínky pro další vzdělávání a odborný růst. Škola organizuje vlastní proškolení pracovníků v oblasti výpočetní techniky. Začínajícím pedagogům se věnují zkušenosti kolegové a rovněž je k nim více zaměřena kontrolní a hospitační činnost. Pro

hodnocení zaměstnanců má ředitel školy zpracována kritéria pro přiznávání osobních příplatků, na hodnocení se podílejí jednotliví přímí nadřízení.

Ucelený systém pravidelného sebehodnocení školy zaveden není. Mimo státem zadávaných testů škola v současné době neprovádí vlastní testování úrovně výsledků učení žáků a kvality práce pedagogů.

Systém kontrolní činnosti výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy vychází z organizačního uspořádání a pracovních náplní jednotlivých pracovníků. Kontrola je v jednotlivých oblastech prováděna, avšak některá inspekční zjištění mohou být důsledkem systému kontrolní činnosti vycházejícího z vnitroorganizačního uspořádání. Výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány v další práci. Na základě získaných informací jsou přijímána okamžitá opatření v poradě vedení po předchozích konzultacích s příslušnými pracovníky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání, zejména plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní činnost jsou v souhrnu průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV (neinvestičních výdajů)

Finanční prostředky NIV přidělené státním rozpočtem na rok 2001 byly použity k účelu, na který byly určeny. Největší položku tvořily mzdové náklady (79 %). Porovnáním rozpisu rozpočtu s výkazem zisku a ztrát za rok 2001 bylo zjištěno, že závazný ukazatel NIV celkem nebyl překročen. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových NIV činil 70 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Porovnáním účetních údajů se mzdovou rekapitulací a mzdovými výkazy za rok 2001 bylo zjištěno, že závazné ukazatele mzdové regulace (limit počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci) nebyly překročeny. Došlo naopak k nedočerpání rozpočtu u zákonných odvodů a ostatních plateb za provedenou práci (dále jen OPPP). Ušetřené mzdové prostředky za OPPP byly vráceny do státního rozpočtu, nevyčerpané zákonné odvody byly použity na čerpání ostatních neinvestičních výdajů.

Výkaz Škol P1-04 má vazbu na mzdové údaje, které vycházejí z programu zpracovávajícího mzdy. Kontrolou údajů za rok 2001 bylo zjištěno, že vykazované vyčerpané mzdové prostředky jsou dle účetních sestav a mzdové rekapitulace shodné s účetním stavem.

Pro odměňování zaměstnanců je vypracován Vnitřní platový řád (dále jen VPŘ), který upravuje platové podmínky všech pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. VPŘ vychází ze zákona č. 143/92 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a specifikuje některá ustanovení nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a příspěvkových organizací, ve znění pozdějších předpisů. VPŘ neodpovídá výše uvedenému nařízení vlády č. 251/1992 Sb., tím, že v oddílu I. bod 2. b) je stanoven zápočet započítatelné praxe práce ve využitelném oboru čtyřmi pětinami.

Při kontrole zařazování do platových tříd a platových stupňů namátkově vybraných zaměstnanců byl zjištěn ve dvou případech chybný zápočet části započítatelné praxe. Při zařazení jednoho provozního zaměstnance do 3. platové třídy a 7. platového stupně byl zjištěn rozpor s vnitřním platovým řádem, podle kterého má být tento zaměstnanec zařazen do 3. platové třídy a 12. platového stupně.

Při vyplácení nadtarifních složek mezd (osobní příplatky a mimořádné odměny) je postupováno dle kritérií, která jsou součástí Vnitřního platového řádu. Úkoly stanovené v kritériích jsou rozděleny podle jednotlivých úseků školy, ale není uvedeno konkrétně, které úkoly se týkají osobních příplatků a které mimořádných odměn. V jednom případě bylo zjištěno, že zaměstnanci byl povýšen dvakrát v průběhu roku 2001 osobní příplatek, nové platové výměry však nebyly vystaveny.

Zvláštní příplatky jsou poskytovány dle § 9 odst. 3 a 4 nařízení vlády č. 251/1992 Sb. U jednoho zaměstnance (MOV) s kratším pracovní dobou bylo zjištěno poskytnutí zvláštního příplatku dle § 9 odst. 4 citovaného nařízení ve výši odpovídající Zákoníkem práce stanovené týdenní pracovní době v rozsahu 40 hodin. Ve čtyřech případech nebyla částka poskytovaného zvláštního příplatku uvedena na platovém výměru. Jedná se o administrativní nedostatek.

Personální dokumentace je vedena a v době inspekce obsahovala všechny doklady potřebné pro zařazení do funkce, platové třídy a platového stupně. Při kontrole pracovních smluv bylo v jednom případě zjištěno uvedení druhu práce, který v současné době zaměstnanec již nevykonává a nebyla provedena dohoda o změně této pracovní smlouvy.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV (ostatních neinvestičních výdajů)

Na rok 2001 byla škole poskytnuta dotace na ONIV ze státního rozpočtu (z MŠMT) a od zřizovatele (z Krajského úřadu Pardubice). Prostředky čerpané ze státního rozpočtu nebyly v účetnictví odděleny analytickou evidencí od ONIV z jiných zdrojů. Čerpání veškerých prostředků přidělených na ONIV je sledováno na jednotlivých účtech a není patrné, který výdaj se týkal státní dotace a který ostatních zdrojů. Z celkového čerpání ONIV je zřejmé, že státní dotace nebyla dostačující, tudíž škola pokryla tyto položky z ostatních zdrojů. Namátkově byl překontrolován nákup ochranných pomůcek, učebnic a učebních pomůcek, výdaje na školení a vzdělávání, cestovní náhrady. Předložené účetní doklady (příjmové a výdajové pokladní doklady, přijaté faktury) obsahovaly předeepsané náležitosti. U namátkově vybraných cestovních příkazů, v případech, kdy bylo použito soukromé vozidlo, nebyl přiložen výpočet cestovních náhrad.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školy

Z předložené zprávy o hospodaření školy za rok 2001 bylo zjištěno, že hlavní položkou příjmů je dotace ze státního rozpočtu a od zřizovatele, dále poplatky od žáků, rodičů a jiných zákonných zástupců a příjmy z hlavní činnosti. Největší výdajovou položkou byly neinvestiční výdaje. Porovnáním zprávy o hospodaření s účetními doklady a výkazem zisku a ztrát bylo zjištěno, že škola skončila v roce 2001 hospodaření se zhoršeným hospodářským výsledkem. Tato ztráta byla zapříčiněna vysokými náklady na provoz a odpisy drobného hmotného majetku.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

V rozsahu kontroly uvedené ve zprávě bylo v jednom případě (vyplácení zvláštního příplatku) zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Efektivnost čerpání ONIV nelze zhodnotit z důvodu analytického nerozčlenění.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže

Kapacita domova mládeže byla v době inspekce využita pro 31 žáků (15 dívek, 16 chlapců), z nichž bylo 22 starších 18 let. Domov mládeže je umístěn v jednom podlaží účelově stavěné budovy v areálu školy. Všechny pokoje odpovídají zařazení do 1. kategorie podle platného předpisu, ubytování je poskytováno za 500 Kč měsíčně. Prostředí je fádňní, nepodnětné, bez výzdoby. Zbývající část (2 podlaží) je využívána pro jiné činnosti školy a k dlouhodobému i krátkodobému ubytování zájemců z řad veřejnosti.

Materiální podmínky pro výchovně vzdělávací činnost jsou omezené. Žáci mají k dispozici učebnu s 11 počítači rozdílné technické úrovně (7 z nich umožňuje stálé připojení na Internet) a klubovnu s televizí. Knihovna není pro svůj zastaralý knižní fond téměř využívána. K pravidelné činnosti jsou k dispozici tělocvična školy, popř. sauna a posilovna v přilehlém sportovním areálu (žáci mohou využít permanentky domova mládeže). Pro úschovu potravin a přípravu teplých nápojů a jednoduchých jídel je na chodbě umístěna lednička, mikrovlnná trouba a varná konvice.

Personálně činnost zajišťují 3 vychovatelky splňující požadavky odborné a pedagogické způsobilosti podle platného předpisu s dlouholetou praxí. Třísměnný rozvrh jejich služeb rozložený do 24 hodin umožňuje dohled nad dodržováním režimových momentů a vedení přehledu o odchodech a příchodech žáků, méně již systematickou práci s výchovnou skupinou a přípravu a realizaci výchovné činnosti. Do pracovní doby je započítávána i noční služba. Při zajišťování sportovní zájmové činnosti spolupracuje učitel školy.

Domov mládeže poskytuje celodenní stravování na základě dohody mezi školou a soukromou firmou. S vědomím ředitele této možnosti většina žáků nevyužívá. Informace o odběru stravy vychovatelé poskytují rodičům žáků mladších 18 let na třídních schůzkách.

Ucelený výchovný program nebyl předložen. Zveřejněná nabídka činností mimo vyučování obsahuje každý den pravidelné konání 1 – 2 pohybově zaměřených kroužků (aerobik, badminton, sportovní hry), školní kroužek plavání a bruslení, příležitostné rukodělné činnosti, zapojení do aktivit ve městě. Ke spontánnímu využití je k dispozici přilehlý sportovní areál a vybavení domova mládeže. Přípravě na vyučování slouží režimem daný a v den inspekce dodržovaný studijní klid. V dokumentaci je sledován prospěch žáků.

Žáci jsou formálně rozděleni do tří výchovných skupin, pro každou je veden samostatný deník výchovné skupiny, obsahující všechny formulářem dané údaje. Plány činnosti jsou sestavovány ve stručné podobě na jednotlivé měsíce. Účelně je vedena i další povinná pedagogická dokumentace podle platného předpisu, doplněna vnitřní Knihou služeb, do které jsou zaznamenávány podstatné události dne. Jak bylo v dokumentaci zjištěno a vychovatelkami potvrzeno, došlo v období školního roku ke dvěma závažným přestupkům, které byly řešeny ukončením ubytování a podmíněným vyloučením. Současně došlo k organizačním opatřením, jedním z nich je podle vyjádření ředitele i zavedení třísměnné pracovní doby vychovatelek. Jinak se vyskytují běžné přestupky odpovídající věku žáků.

Vnitřní řád domova mládeže vymezuje základní práva a povinnosti ubytovaných žáků a režim života v domově mládeže. Inspekční zjištění potvrzují jeho dodržování až na malé výjimky (používání vycházkových knížek, povinnosti žákovské služby, přijímání návštěv), které vyplývají ze staršího data jeho vydání. Nad rámec platné vyhlášky jsou v něm zařazena některá výchovná opatření.

Žáci měli mezi sebou i s vychovatelkou přirozené vystupování, využívali možností daných vybavením, nabídkou i režimem. Se samozřejmostí oznamovali vychovatelce své záměry využití volného času, ať už organizovaného (tenis a kroužek sportovních her v tělocvičně školy) nebo osobního volna (vycházky do města, využití učebny s počítači a klubovny).

Domov mládeže je průměrný.

Školní jídelna a stravování žáků a zaměstnanců školy

Součástí školy je i školní jídelna, která není v současné době využívána. Náhradní stravování žáků a zaměstnanců je zajištěno v jídelně obce, kterou provozuje soukromá firma. Poplatky za poskytnuté stravování jsou v souladu s platnými předpisy. Vyúčtování poskytnuté stravy je prováděno měsíčně fakturací. Účetní školy vybírá poplatky za obědy od žáků i zaměstnanců, vede evidenci strávníků a počet odebraných obědů měsíčně kontroluje a odsouhlasuje.

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrana (dále BOZP a PO)

Kontrola úkolů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany byla provedena studiem předložené dokumentace v rozsahu uvedeném v části „Výčet dokladů, o které se inspekční zjištění opírá“, a dále fyzickou kontrolou objektu budovy školského zařízení.

Úkoly BOZP a PO jsou zajišťovány ředitelem školy ve spolupráci se zaměstnancem pověřeným k plnění těchto úkolů a ve spolupráci s odbornými firmami, které se podílejí na školení vedoucích zaměstnanců i ostatních zaměstnanců školy. Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čistící a dezinfekční prostředky jsou poskytovány na základě vnitřní směrnice. Otázka prevence a vyhledávání rizik je zpracována v dokumentu „Identifikace nebezpečí, stanovení zdrojů rizik a bezpečnostní opatření“. Periodické prohlídky zaměstnanců jsou prováděny a doklady jsou založeny v osobních spisech. Příslušné revize a kontroly jsou realizovány v určených lhůtách s výjimkou revizí a kontrol elektrických spotřebičů během jejich používání. Roční prověrka BOZP za rok 2001 byla provedena. Zaměstnanci školy byli seznámeni s „Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení“, vydaným MŠMT pod čj. 14 269/2001-26. Dokumentace požární ochrany je ve stadiu rozpracovanosti a přizpůsobování podmínkám novelizovaných předpisů.

Při kontrole obsahu, způsobu vedení dokumentace a při fyzické kontrole objektu nebylo zjištěno porušení obecně závazných předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, avšak při praktických činnostech žáků v dílnách bylo zjištěno, že není vždy důsledně dbáno na používání ochranných pomůcek (brýlí).

Kontrola výkazu Škol (MŠMT) V 25-01

Porovnáním výkazu Škol (MŠMT) V 25-01 k 30. září 2001 s katalogy a katalogovými listy žáků jednotlivých oborů nebyl zjištěn rozdíl v údajích o počtech žáků.

Odměňování žáků za produktivní činnost

V rámci přípravy na budoucí povolání vyrábějí žáci školy výrobky a za tuto produktivní činnost jsou odměňováni. Dle předložených dokumentů se odměňování žáků za produktivní činnost řídí Příkazem ředitele č. 2/98, o finančním a hmotném zabezpečení žáků, který vychází z příslušného právního předpisu. Tento dokument však vyžaduje aktualizaci dle pozdějšího znění platného předpisu. Odměny za produktivní činnost žáků na smluvních pracovištích u firem byly poukazovány na účet školy a žákům byly vypláceny v průběhu roku celkem třikrát v plné výši. Při poskytování odměn je dodržováno rozpětí 20 - 150 % minimální mzdy mladistvého zaměstnance dané obecně závazným právním předpisem, přesto však celková realizace odměňování žáků za produktivní činnost postrádá jednotnost a systematičnost ve vztahu k žákům různých oborů, v podkladové dokumentaci apod.

Zjištění z dotazníku zadaného žákům školy

V rámci komplexní inspekce byl žákům školy zadán „Dotazník pro žáky středních škol“. Dotazník vyplnilo 87 žáků převážně z vyšších ročníků učebních a studijních oborů. Výsledky dotazníkové akce jsou v souladu se zjištěními z inspekční činnosti, které je tímto pomohly objektivizovat.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Inspekční zpráva čj. O-10-01/9697-031 ze dne 29. ledna 1997
2. Inspekční zpráva čj. 101 182/99-3405 ze dne 1. června 1999
3. Zřizovací listina čj. KrÚ/KH-2438.9/2001 ze dne 13. prosince 2001
4. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 30 624/2000-21 ze dne 30. listopadu 2000
5. Pedagogické dokumenty studijního oboru „...-96-4 Podnikání v oboru ...“ schválené MŠMT ČR dne 25. května 1993, čj. 17 277/93-23 s platností od 1. září 1993 počínaje prvním ročníkem
6. Pedagogické dokumenty učebního oboru „33-55-2 Truhlář“ vydané MH ČR dne 25. listopadu 1994, čj. 175 810/1994-74 s platností od 1. září 1995 počínaje prvním ročníkem
7. Učební dokumenty učebního oboru „24-33-2 Obráběč kovů“ vydané MŠ ČR dne 21. listopadu 1986, čj. 28 507/86-220 s platností od 1. září 1987 počínaje prvním ročníkem
8. Učební dokumenty učebního oboru „24-64-2 Strojní mechanik“ vydané MŠ ČR dne 22. srpna 1988, čj. 16 503/88-220 s platností od 1. září 1989 počínaje prvním ročníkem
9. Učební dokumenty studijního oboru „24-11-4 Mechanik seřizovač“ vydané MŠMT ČR dne 14. listopadu 1988, čj. 25 364/88-212 s platností od 1. září 1989 počínaje prvním ročníkem
10. Učební dokumenty učebního oboru 23-51-H/001 Zámečnick schválené MH ČR dne 22. července 1994, čj. 173693/94-74/1125 s platností od 1. září 1994 počínaje prvním ročníkem

11. Učební plán studijního oboru 64-28-4 Technickohospodářské a správní činnosti schválený MŠMT ČR dne 10. května 1996, čj. 19 347/96-23 s platností od 1. září 1996 počínaje prvním ročníkem
12. Učební osnovy učebního oboru „64-75-2 Technickoadministrativní pracovník“ schválené MŠMT ČR dne 27. května 1991, čj. 17 717/91-21 s platností od 1. září 1991
13. Učební osnova předmětu práce s počítačem pro střední odborná učiliště schválená MŠMT ČR dne 8. března 2001, čj. 13 567/2001-23 s platností od 1. září 2001
14. Učební osnova předmětu práce s počítačem pro střední odborné školy a střední odborná učiliště schválená MŠMT ČR dne 7. září 1998, čj. 25 875/98-23 s platností od 1. září 1999
15. Tematické plány pro školní rok 2001/2002 vyučujících hospitovaných předmětů
16. Doklady o vzdělání vyučujících ve školním roce 2001/2002
17. Rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
18. Časový rozvrh vyučování (dokument bez bližšího určení)
19. Třídní knihy pro školní rok 2001/2002
20. Katalogy a katalogové listy žáků ve školním roce 2001/2002
21. Protokoly o přijímacím řízení v roce 2001
22. Protokoly o ukončování studia, září 2001
23. Protokoly o komisionálních zkouškách, srpen 2001
24. Dotazník pro žáky středních škol
25. Dotazník pro ředitele před inspekcí
26. Upravené studijní plány jednotlivých tříd a oborů ve školním roce 2001/2002
27. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 ze dne 20. července 2001
28. Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000 ze dne 1. února 2001
29. Vnitřní řád SOU ze dne 6. ledna 1993
30. Organizační řád včetně organizačního schématu ze dne 28. srpna 1991
31. Příkaz ředitele SOU č. 4/98 ze dne 17. listopadu 1998 - Změna organizačního řádu
32. Dodatek č. 1 k Organizačnímu řádu SOU ze dne 17. listopadu 1998
33. Příloha organizačního řádu ze dne 1. ledna 1999 - Organizační schéma
34. „Školní rok 2001/2002“ ze dne 31. srpna 2001
35. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002
36. Smlouvy o provádění zácviku učňů s firmami DAKO CZ, a. s. a Kovolis, a. s. Hedvikov ve školním roce 2001/2002
37. Deníky evidence odborného výcviku hospitovaných učebních skupin ve školním roce 2001/2002
38. Příkaz ředitele č. 2/98, o finančním a hmotném zabezpečení žáků ze dne 1. července 1998
39. Příloha k příkazu č. 2/98, Kritéria odměňování za produktivní činnost
40. Výkaz odměn žáků za leden a únor 2002
41. Kniha zakázek – zakázky ve školním roce 2001/2002
42. Výkazy produktivní práce žáků ve školním roce 2001/2002
43. Zápisníky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci hospitovaných učebních skupin

44. Celkový přehled vývoje počtu žáků SOU a ekonomických ukazatelů v letech 1993 až 2001 (vždy k 1. září)
45. Závěrečné práce z praktické části maturitní zkoušky žáků oboru Mechanik seřizovač – obráběcí stroje a linky ve školním roce 2000/2001
46. Dokument „Identifikace nebezpečí, stanovení zdrojů rizik a bezpečnostní opatření“ zpracovaný dne 4. prosince 2001
47. Osvědčení o absolvování školení BOZP pro vedoucí pracovníky ze dne 12. dubna 2001 (ředitele, dvou zástupců, technika BOZP)
48. Záznam o školení BOZP zaměstnanců ze dne 24. listopadu 2000 včetně osnovy a prezenční listiny
49. Průkazy bezpečnosti práce jednotlivých zaměstnanců, 37 průkazů s posledním záznamem dne 24. listopadu 2000
50. Osvědčení způsobilosti pro obsluhu plynového zařízení (pro obsluhu plynového kotle a plynovodu) ze dne 14. března 2002
51. Prověrka BOZP ze dne 14. května 2001
52. Směrnice pro poskytování OOPP (osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků) ze dne 31. prosince 2000
53. Sešit evidence poskytování OOPP jednotlivým zaměstnancům jmenovitě
54. Traumatologický plán (plán první pomoci) ze dne 3. září 2001
55. Zprávy o revizi elektrického zařízení, pracovního stroje č. 1 - 77 s pevným připojením přes vypínač a jistič z dubna 1999
56. Zpráva o revizi elektrických zařízení - garáž, dvě stání, ze dne 4. října 1999
57. Zpráva o revizi elektrického odběrného zařízení nízkého napětí - truhlárna ze dne 11. srpna 1999
58. Zprávy o revizi elektrického zařízení z dubna 1999 (plynová kotelna, rozvod nízkého napětí, výrobní hala, dílenský přístavek, kuchyňský pavilon, budova internátu dle jednotlivých podlaží, tělocvična a šicí dílna, budova pavilonu učeben dle jednotlivých podlaží)
59. Protokoly č. 1 - 3 o pravidelné prohlídce elektrického transformátorového zdroje pro svařování elektrickým obloukem
60. Zpráva o revizi elektrického odběrného zařízení č. 54 a 55/2000 ze dne 31. srpna 2000 (č. 54 napájecí kompenzační řada, č. 55 hlavní rozvodna)
61. Revizní karty elektrického přenosného náradí, 25 kusů s poslední revizí 9. ledna 2002
62. Zprávy o pravidelné revizi hromosvodů č. 1 až 7/E/2002 vykonané dne 11. března 2002
63. Smlouva o závodní preventivní péči ze dne 28. září 1993
64. Zprávy čj. 6, 7, 8/2002 o provozní revizi plynového zařízení ze dne 14. března 2002
65. Revizní kniha kotle s posledním záznamem 15. března 2002
66. Návod pro obsluhu plynové středotlaké kotelny z listopadu 1992
67. Požární řád pro plynovou kotelnu a regulační stanici ze dne 14. března 2002
68. Zpráva o provozní revizi tlakového zařízení (vzduchojem) ze dne 14. března 2002
69. Zprávy o provozních revizích tlakových zařízení (ohříváky vody výr. č. 413 a 414 v kotelně) ze dne 14. března 2002
70. Zpráva o provozní revizi tlakového zařízení (expandér v kotelně) ze dne 14. března 2002

71. Požární kniha založena dne 19. dubna 1984 s posledním zápisem dne 27. ledna 2002
72. Požární řád svařovny ze dne 2. ledna 1996
73. Požární poplachové směrnice ze dne 10. února 2000
74. Revizní zpráva tělocvičného náradí ze dne 14. května 2001
75. Kniha úrazů č. I (škola) založená 12. října 1999 s posledním záznamem 19. března 2002
76. Kniha úrazů č. II (dílny) založená 8. května 1991 s posledním záznamem 29. listopadu 2001
77. Seznam registrovaných úrazů za rok 2001
78. Seznam prací zakázaných ženám ze dne 23. dubna 2001
79. Vnitřní platový řád z ledna 1999
80. Mzdová inventura k 31. prosinci 2001
81. Mzdové listy za rok 2001
82. Mzdová rekapitulace za rok 2001
83. Kritéria pro přidělování osobního ohodnocení a odměn pro rok 2001
84. Namátkově vybraná personální dokumentace
85. Výkaz Škol P 1-04 za rok 2001
86. Závazné ukazatele rozpočtu NIV - seznam rozpočtových úprav k 15. červenci 2001
87. Rozvaha organizačních složek státu sestavená k 31. prosinci 2001
88. Hlavní účetní kniha za rok 2001
89. Namátkově vybrané výdajové pokladní doklady za rok 2001
90. Namátkově vybrané přijaté faktury za rok 2001
91. Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001
92. Výkaz Škol V 25-01 ze dne 4. října 2001
93. Osobní spisy žáků domova mládeže ve školním roce 2001/2002
94. Deníky výchovných skupin na školní rok 2001/2002
95. Denní záznamy za školní rok 2001/2002
96. Kniha služeb (doklad bez bližšího určení)
97. Sešit docházky vychovatelů (doklad bez bližšího určení)
98. Příkaz ředitele SOU č. 1/2002 z 2. ledna 2002 „Stanovení pracovní doby na internátě“
99. Odjezdové knížky vybraných žáků (sešitky)
100. Smlouva mezi UNIGASTRO, s. r. o. a SOU strojírenské ze dne 2. září 1996 + dodatek
101. Rozhodnutí ředitele SOU č. 4/98 z 29. září 1998 „Stravování žáků a zaměstnanců“
102. Přehled stravovaných žáků za leden a únor 2002

ZÁVĚR

V průběhu komplexní inspekce nebyly ve škole zjištěny závažné nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu. V hodnocení průběhu vzdělávání i podmínek vzdělávání byla identifikována pozitiva i negativa, celkově jsou průběh vzdělávání i podmínky vzdělávání hodnoceny jako průměrné.

Kontrolou v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v požární ochraně nebylo zjištěno porušení platných předpisů.

V oblasti kontroly efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu nebylo, jak je výše uvedeno, zjištěno porušení platných předpisů a neefektivní vynaložení státních prostředků většího rozsahu.

Od inspekce zaměřené na podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti, která se uskutečnila ve dnech 11. - 14. května 1999, došlo k zahájení výuky učebního oboru 33-56-H/002 Truhlář - výroba nábytku v dosud s velmi skromným materiálně technickým zázemím. K výraznému zlepšení materiálně technických podmínek došlo v oblasti výuky předmětů s využitím výpočetní techniky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jan Černý	Ing. Jan Černý v. r.
Členové týmu	Mgr. Vladimír Bláha	Mgr. Vladimír Bláha v. r.
	Ing. Vilém Dostál	Ing. Vilém Dostál v. r.
	Ing. Jarmil Feltl	Ing. Jarmil Feltl v. r.
	RNDr. Radmila Hýblová	RNDr. Radmila Hýblová v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Pavel Černý Jan Bakeš Lenka Hrubá Eva Nováková	

V Chrudimi dne 13. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. května 2002

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Stanislav Peca

Mgr. Stanislav Peca v. r.
podpis

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Zřizovatel	2002-05-31	101 025/02-3405

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány